

ĐỀ SỐ 27
ĐỀ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI - MÔN VẬT LÝ 7
(Thời gian 120 phút không kể thời gian giao đề)

Câu 1 (3 điểm): Hãy chọn các dụng cụ thích hợp trong số các dụng cụ sau để xác định trọng lượng riêng của một viên đá (có thể bỏ lọt vào bình chia độ): Cân đồng hồ, thước thẳng, thước dây, bình chia độ, bình tròn, lực kế, nước. Nêu thứ tự các bước tiến hành.

Câu 2 (4 điểm): Cho hai điểm sáng S_1 và S_2 trước một gương phẳng như hình vẽ.

a) Hãy vẽ ảnh S'_1 và S'_2 của các điểm sáng S_1 ; S_2 qua gương phẳng. Nêu cách vẽ?

b) Xác định các miền mà nếu ta đặt mắt ở đó thì chỉ có thể quan sát được ảnh S'_1 , ảnh S'_2 , cả hai ảnh S'_1 và S'_2 , không quan sát được bất cứ ảnh nào?

Câu 3 (4 điểm): a) Một người đứng tại tâm một căn phòng hình tròn. Hãy tính bán kính lớn nhất của phòng để người đó không nghe được tiếng vang. Biết vận tốc truyền âm trong không khí là 340m/s.

b) Làm lại câu a khi người đó đứng ở mép tường.

Câu 4(2 điểm): Tại sao người ta thường chọn dây vonfram để làm dây tóc bóng đèn mà không chọn các vật liệu bằng kim loại khác như sắt, thép chẳng hạn. Hãy giải thích?

Câu 5 (4 điểm): Một nguồn điện, ba bóng đèn giống nhau, một khóa K, một động cơ và dây nối.

a) Vẽ sơ đồ mạch điện trong đó tất cả các thiết bị nối tiếp với nhau và vôn kế đo hiệu điện thế giữa hai đầu động cơ, ampe kế đo cường độ dòng điện trong mạch.

b) Hiệu điện thế ở hai đầu động cơ là 4,5V và ở hai đầu mỗi đèn là 3,5V. Xác định hiệu điện thế của nguồn điện.

Câu 6 (3 điểm): Một quả cầu nhôm có thể tích bằng 4dm^3 . Biết khối lượng riêng của nhôm là 2700kg/m^3 .

a) Tính khối lượng của quả cầu nhôm.

b) Tính trọng lượng của quả cầu nhôm.

c) Tính trọng lượng riêng của nhôm.

ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 27

Câu 1 (3 điểm): Học sinh chỉ được làm 1 trong 2 cách sau đây:

Cách 1:

- *. Chọn các dụng cụ sau: Lực kế, bình chia độ, nước, viên đá.
- *. Các bước tiến hành:
 - Bước 1: Dùng lực kế đo trọng lượng của vật: P
 - Bước 2: Xác định thể tích của viên đá:
 - + Đổ nước vào bình chia độ đọc thể tích nước trong bình: V_1
 - + Thả vật vào bình chia độ đọc thể tích nước trong bình: V_2
 - + Tính thể tích vật : $V = V_2 - V_1$
 - Bước 3: Xác định trọng lượng riêng của viên đá theo công thức: $d = P/V$

Cách 2:

- *. Chọn các dụng cụ sau: Cân đồng hồ, bình chia độ, nước, viên đá.
- *. Các bước tiến hành:
 - Bước 1 Dùng cân đồng hồ đo khối lượng của vật : m
 - Bước 2: Xác định thể tích của viên đá:
 - + Đổ nước vào bình chia độ đọc thể tích nước trong bình: V_1
 - + Thả vật vào bình chia độ đọc thể tích nước trong bình: V_2
 - + Tính thể tích vật : $V = V_2 - V_1$
 - Bước 3: Xác định trọng lượng riêng của viên đá theo công thức: $D = m/V$
 - Bước 4: Xác định trọng lượng riêng của viên đá theo công thức: $d = 10.D$

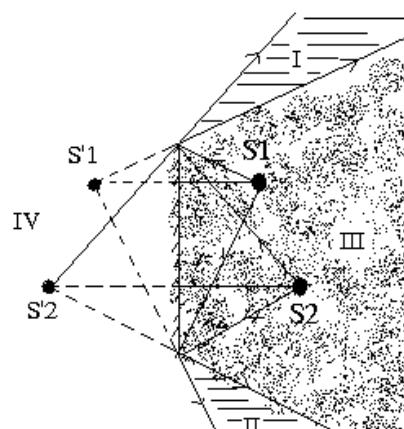
Bài 2(4 đ):

* Vẽ ảnh ta có:

- Lấy S'_1 đối xứng với S_1 qua gương.
- Lấy S'_2 đối xứng với S_2 qua gương.
- Ta được S'_1 và S'_2 là hai ảnh của hai điểm sáng S_1 và S_2 .

* Xác định các miền của ảnh qua gương:

- Vùng chỉ nhìn thấy S'_1 là vùng II
- Vùng chỉ nhìn thấy S'_2 là vùng I
- Vùng nhìn thấy cả hai ảnh là vùng III
- Vùng không nhìn thấy ảnh nào là vùng IV

Bài 3 (4đ):

Tóm tắt: $t = \frac{1}{15}(s)$; $v = 340 \text{ m/s}$; a) $R = ? \text{ m}$ b) $R_1 = ? \text{ m}$

- a) - Gọi R là bán kính căn phòng hình tròn (khoảng cách từ chỗ người đó đứng đến tường)

- Thời gian âm thanh đi từ người đến bức tường rồi phản xạ lại chỗ người đó đứng là: $t_1 = \frac{2R}{v} = \frac{2R}{340}$ (1)

- Để không có tiếng vang thì $t_1 < \frac{1}{15}$ (s) (2)

- Thay (1) vào (2) ta được: $\frac{2R}{340} < \frac{1}{15} \Rightarrow 15.2R < 1.340 \Rightarrow R < 11,3$ m

- Vậy bán kính của căn phòng có giá trị lớn nhất là 11,3m thì người đứng tại tâm của phòng không nghe được tiếng vang.

b)- Gọi R_1 bán kính căn phòng hình tròn (khoảng cách từ tâm căn phòng đến mép tường)

- Nếu người đó đứng ở mép tường thì 11,3m là đường kính của căn phòng, khi đó bán kính lớn nhất của căn phòng là: $R_1 = \frac{11,3}{2} = 5,65$ m

$$\text{ĐS: a) } R = 11,3\text{m b) } R_1 = 5,65 \text{ m}$$

Bài 4 (2 đ): - Do tác dụng mà khi bóng đèn sáng, nhiệt độ của dây tóc bóng đèn có thể lên tới vài nghìn độ (trung bình khoảng 2500°C).

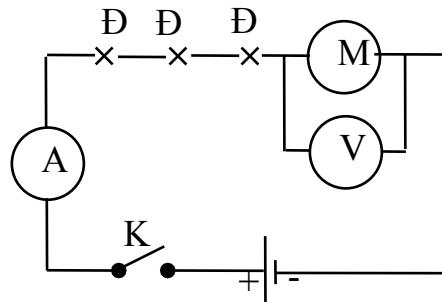
- Với nhiệt độ này (2500°C) thì một số kim loại có thể bị nóng chảy (vì chúng có nhiệt độ nóng chảy thấp hơn 2500°C).

- Vônfram là kim loại có nhiệt độ nóng chảy cao (3370°C) nên với nhiệt độ vào khoảng dưới 3000°C thì vonfram vẫn không bị nóng chảy.

- Chính vì vậy mà con người dùng kim loại Vonfram làm sợi tóc bóng đèn.

Bài 5 (4 đ): HS tự tóm tắt đề bài

a) Vẽ hình đúng (2đ)

b) Vì trong đoạn mạch gồm (D_1 nt D_2 nt D_3) nên hiệu điện thế của nguồn điện bằng tổng hiệu điện thế đặt vào các thiết bị điện ,ta có:

$$U = U_1 + U_2 + U_3 + U_M$$

$$U = 3U_1 + U_M \quad (\text{Vì } U_1 = U_2 = U_3 = 2,5 \text{ V})$$

$$U = 3.2,5 + 4,5 = 12\text{V} \quad (2 \text{ đ})$$

Bài 6 (3 đ): Học sinh tự tóm tắt

a) Khối lượng của quả cầu : $m = D \cdot V = 2700 \cdot 0,004 = 10,8$ (kg)

b) Trọng lượng của quả cầu: $P = 10 \cdot m = 10,8 \cdot 10 = 108$ (N)

c) Trọng lượng riêng của nhôm là: $d = 10 \cdot D = 10 \times 2700 = 27000$ (N/ m³)
